

Toetsbeleid Laurens Lyceum

2024/2025

augustus 2024

INHOUD

1. Inleiding en visie	2
1.1 Schoolplan als basis	2
1.2 Visie op toetsbeleid	2
1.3 Ambities van het toetsbeleid	3
1.4 Wetgeving en toetsbeleid	3
2. Waarom en wat toetsen wij?	3
2.1 Waarom toetsen wij?	3
2.2 Wat toetsen wij en waar wordt dat vastgelegd?	3
3. Hoe toetsen wij?	4
3.1 Vorm van toetsing	4
3.2 Formatieve evaluatie en summatieve toetsing	4
3.3 Methodeonafhankelijke toetsen	5
4. Borgen van de kwaliteit	5
4.1 De toetsafname	5
4.2 Nakijken, analyse, reflectie toetsresultaten en normbepaling	5
4.3 Vaststellen benodigde aanpassing	5

1. Inleiding en visie

Er zijn drie redenen waarom toetsbeleid op onze school nodig én belangrijk is. We kunnen hiermee verdere invulling geven aan de visie en ambities uit ons schoolplan 2024-2028. De geformuleerde visie op toetsing sluit daarop aan. Ten tweede helpt beleid op toetsing om te komen tot een gemeenschappelijk kader waarmee de secties hun toetslijn verder kunnen uitwerken. En tenslotte verantwoorden we daarmee aan de onderwijsinspectie hoe we de kwaliteit van toetsing en examens bepalen, bewaken en verbeteren.

De praktische vertaling van ons toetsbeleid wordt jaarlijks vastgelegd in het toetsprotocol.

1.1 Schoolplan als basis

Schoolplan 24-28 ligt aan de basis van het toetsbeleid.

1.2 Visie op toetsbeleid

Op het Laurens Lyceum zien we toetsing en evaluatie als een middel in een cyclisch en continu leerproces, waardoor leerlingen inzicht krijgen in hun eigen kunnen. Hierdoor leren leerlingen in toenemende mate verantwoordelijkheid te nemen voor hun eigen leerproces.

Toetsing en evaluatie geven inzicht in de mate waarin leerlingen bepaalde kennis en vaardigheden beheersen. Ze bieden inzicht in de onderwijsbehoeften van leerlingen en bieden handvatten om het ontwikkel- en leerproces van leerlingen te ondersteunen.

Het effect van toetsing en evaluatie is het grootst als alle docenten op een onderbouwde en vergelijkbare manier toetsen en als leerlingen weten wat er van hen verwacht wordt. In het toetsbeleid worden gezamenlijke uitgangspunten en gedeelde werkwijzen vastgelegd.

1.3 Ambities van het toetsbeleid

1. Toetsbeleid is gericht op een mix van formatieve evaluatie en summatieve toetsing. Leerlingen kunnen voordat zij een (summatieve) toets maken al redelijk inschatten hoe ze ervoor staan: (formatief) evalueren om te leren en (summatief) toetsen van het leren.
2. We bieden leerlingen herstelrecht: zowel in de periode voorafgaand aan de summatieve toetsing door gebruik van formatieve evaluatie, alsook na de toetsing via (beperkte) herkansing.
3. Secties hebben een planmatige aanpak. Op basis van het toetsbeleid stellen zij een vakeigen toetslijn op. Daarnaast doorlopen zij een cyclisch proces van het opstellen van toetsen, analyseren van de resultaten tot het uitvoeren van de benodigde aanpassingen naar aanleiding van de resultaten.

1.4 Wetgeving en toetsbeleid

De kwaliteit van toetsing voldoet minimaal aan de basiskwaliteit van het kwaliteitsgebied onderwijs van het waarderingskader, ook wel bekend als OP8: Toetsing en afsluiting.

De school heeft een Programma van Toetsing en Afsluiting (PTA) en een examenreglement die voldoen aan de eisen van de wetgeving. In deze documenten maakt de school duidelijk hoe de organisatie van een examen verloopt en welke maatregelen de school hanteert bij leerlingen die zich niet aan de regels hebben gehouden.

De examinering verloopt volgens het PTA en het examenreglement.

Dit toetsbeleid heeft als doel om leerlingen goed voor te bereiden op dit PTA.

2. Waarom en wat toetsen wij?

2.1 Waarom toetsen wij?

Evaluatie en toetsing geven leerlingen (meer) inzicht in het al dan niet beheersen van de leerdoelen, waarmee ze hun persoonlijke leerdoelen kunnen bijstellen. In toenemende mate nemen en krijgen ze daarbij zelf verantwoordelijkheid. Leerlingen krijgen (meer) inzicht in welke eindtermen/doelen ze al beheersen en welke nog niet. Leerlingen, docenten, mentor en ook ouders krijgen daarmee overzicht van de voortgang. Ze kunnen op basis daarvan volgende stappen in het leerproces zetten/plannen/begeleiden. Hiermee sluit het Laurens aan bij het schoolplan 24-28.

2.2 Wat toetsen wij en waar wordt dat vastgelegd?

Op basis van het schoolplan en dit toetsbeleid stelt iedere sectie een sectiewerkplan op. Het sectiewerkplan is de vertaling van het schoolbeleid en toetsbeleid naar het sectiebeleid.

In het sectiewerkplan legt iedere sectie de doorlopende leerlijn vast, geconcretiseerd in leerdoelen, met een doordachte toetslijn. Tevens worden er in het sectiewerkplan keuzes gemaakt rond de vorm van toetsing waarmee ook eventuele andere vaardigheden worden afgesloten.

In de toetslijn wordt rekening gehouden met het opleidingsniveau. Zowel qua complexiteit als omvang van toetsstof moet er een toenemende lijn zijn richting het eindexamen. De weging van de toetsen kunnen variëren van 1-3, waarbij een 1-teller staat voor een kleinere toets en een 2-teller voor een gewone repetitie. Een speciale rol is weggelegd voor een 3-teller binnen deze toetslijn. In ieder geval de toetsen in de toetsweek zijn 3-tellers.

De toetsen die in de toetsweken worden afgenomen zijn duidelijk groter van omvang en duur dan de toetsen gedurende de lesperiodes. Herhaling hoort ook bij deze toetsweektoetsen, als ze geen onderdeel zijn van het PTA.

Elke sectie maakt een jaarplanning en deze jaarplanning wordt vastgelegd in het PLA (Programma Leerdoelen Afsluiting) voor alle vakken, aangevuld met het PTA (Programma van Toetsing en Afsluiting) in de voor- en eindexamenklassen. In het PLA wordt ook de herkansbaarheid van de toetsen vastgelegd.

Het PLA/PTA wordt bij aanvang van het schooljaar gedeeld met de leerlingen.

Regulier opgegeven leerwerk kan mondeling of schriftelijk overhoord worden.

3. Hoe toetsen wij?

3.1 Vorm van toetsing

De leerdoelen kunnen op diverse manieren worden afgesloten. Dit ligt vast in het PLA/PTA zodat leerlingen hun leerproces daarop kunnen afstemmen. De visie op de wijze van afsluiting en toetsing is door de sectie beschreven in het sectiewerkplan.

Hieronder een opsomming van een aantal randvoorwaarden rond toetsing.

- Waarop worden leerlingen beoordeeld?
- Welke eisen worden er gesteld aan het eindproduct?
- Welke hulpmiddelen zijn toegestaan?
- Hoe lang is de toets of wat is de grootte/lengte van het gewenste eindproduct?
- Welke weging heeft het eindproduct?
- Is het herkansbaar of niet?

De regels en afspraken over toetsen worden jaarlijks vastgelegd in het toetsprotocol en secties volgen dit.

3.2 Formatieve evaluatie en summatieve toetsing

We onderscheiden formatieve evaluatie en summatieve toetsing.

Formatieve evaluatie geeft inzicht in de voortgang van de leerling. Het is een hulpmiddel voor docent en leerling om inzicht te krijgen in de mate waarin leerdoelen (al) behaald zijn. Formatieve evaluatie maakt het voor leerling en docent mogelijk om keuzes te maken over het vervolg van het leerproces. Daarnaast speelt formatieve evaluatie een rol bij het motiveren van leerlingen. Door (kleine) succeservaringen wordt de leerling gestimuleerd om door te gaan. Het doel van formatieve evaluatie is de leerling stap voor stap verantwoordelijk te maken voor het eigen leerproces, doordat de leerling inzicht krijgt in de mate waarin de noodzakelijke leerdoelen al beheerst worden.

Summatieve toetsing wordt ingezet om leerdoelen (tijdelijk) af te sluiten. Er kan gekeken worden of de leerlingen de leerdoelen behaald hebben en het is een instrument om te determineren.

3.3 Methodeonafhankelijke toetsen

Naast de eigen toetsen maken we in de onderbouw gebruik van methodeonafhankelijke toetsen voor de kernvakken. De resultaten worden op de volgende wijze ingezet:

De resultaten van deze toetsen geven inzicht het Laurens te vergelijken met landelijke gegevens, determinatie en remediëring. Ze worden tevens meegenomen in de beslissingen in de overgang, in het bijzonder bij 2 havo/vwo.

4. Borgen van de kwaliteit

Kwaliteitsborging van toetsing is een cyclisch proces (PDCA) waarbij de gehele sectie een belangrijke rol heeft.

Algemene kwaliteitseisen:

- De toetsing past bij de leerdoelen die afgesloten moeten worden.
- Toetsen nemen door de leerjaren heen toe in moeilijkheid (inzicht- en toepassingsvragen), omvang van de leerstof en toetsduur.
- Het niveau van de toets is passend bij de studie en het leerjaar. Bij de h/v-klassen wordt een niveau gehanteerd dat tussen havo en vwo in zit, maar dat een goede determinatie mogelijk maakt.
- Leerlingen van parallelle klassen krijgen gelijkwaardige toetsen. In de toetsweken wordt aan alle klassen van dezelfde studie dezelfde toets gegeven, om vergelijking tussen de parallelle klassen mogelijk te maken.

4.1 De toetsafname

De regels uit het toetsprotocol zijn leidend voor de afname van de toets en dragen daarmee bij aan de kwaliteit van toetsing.

4.2 Nakijken, analyse, reflectie toetsresultaten en normbepaling

De sectie zorgt bij het opstellen van een beoordelingsmodel dat alle betrokken docenten op dezelfde wijze dezelfde fouten beoordelen.

Na afloop van de toets analyseert de docent de eigen toetsresultaten op basis van een aantal criteria en vergelijkt dit met andere relevante resultaten.

De docent doet onderzoek naar eventuele verklaringen en bespreekt dit binnen de sectie. De sectie heeft een collectieve verantwoordelijkheid voor het constateren van afwijkingen en het analyseren daarvan.

4.3 Vaststellen benodigde aanpassing

Nadat de toetsresultaten zijn vastgesteld, gebruiken de docenten deze resultaten om de lesaanpak op klasniveau en leerlingniveau aan te passen naar de gebleken behoefte.

Formatieve evaluatie en summatieve toetsen worden altijd nabesproken zodat leerlingen kunnen reflecteren op de door hen behaalde resultaten. Zo kunnen leerlingen inventariseren welke stof herhaald moet worden en kunnen zij zich passend voorbereiden op herkansingen. De nabespreking gebeurt in ieder geval klassikaal en individueel daar waar nodig of gewenst is.

Tijdens het schooljaar worden de resultaten van de toetsing meermaals geëvalueerd op sectieniveau. Indien de resultaten niet conform de verwachte uitkomsten zijn, wordt (indien nodig) het vakwerkplan en/of PLA aangepast voor het lopende schooljaar en/of het volgende schooljaar.